

Programación
Xaruma

2016

XARUMA

Contido

1	DATOS DA ENTIDADE.....	2
2	PRESENTACIÓN DA PROGRAMACIÓN 2016	3
3	PERSOAS DESTINATARIAS	13
4	ÁREAS DE ACTUACIÓN	15
5	OBXECTIVOS.....	16
5.1	Obxectivo xeral	16
5.2	Obxectivos xerais por áreas de actuación	16
5.3	Obxectivos específicos por áreas de actuación	17
6	INDICADORES OBXECTIVAMENTE VERIFICABLES	23
7	ACTIVIDADES.....	31
7.1	Proxectos.....	31
7.2	Actividades específicas por área de actuación.....	35
7.2.1	Integración de persoas con trastornos mentais.....	35
7.2.2	Formación.....	36
7.2.3	Coordinación do voluntariado.....	36
7.2.4	Sensibilización	36
7.3	Área de Educación.....	37
7.4	Área de participación.....	39
7.5	Área de Normalización Lingüística.....	40
7.6	Área de Emprego.....	40
8	TEMPORALIZACIÓN DAS ACTIVIDADES.....	41

1 DATOS DA ENTIDADE

Natureza xurídica: Asociación sen ánimo de lucro / escola de tempo libre

Nome da entidade: Asociación Xaruma / Escola de Tempo Libre Xaruma

NIF: G-27746486 / G36817385

Correo electrónico: xarumaorg@gmail.com

Teléfonos: 986 127 949 // 698 142 158

Dirección: Apdo. de Correos 3232, 36205

Cidade: Vigo

Horario habitual:

Martes a venres de 9.30 a 14 e de 16 a 20.

Luns de 16 a 20.

Sábados de 10 a 13.

2 PRESENTACIÓN DA PROGRAMACIÓN 2016

Para o ano 2016 pretendemos continuar co traballo desenvolvido en torno ás seguintes cinco áreas de actuación:

- ▄ INTEGRACIÓN
- ▄ EDUCACIÓN
- ▄ PARTICIPACIÓN
- ▄ NORMALIZACIÓN
- ▄ EMPREGO

Integración

Segundo os últimos datos da Consellería de Traballo e Benestar da Xunta de Galicia, recóllese que en Galicia hai máis de 41.500 persoas que teñen algún tipo de trastorno mental, sendo esta a segunda causa de discapacidade. Entre o 1,5 e o 2% da poboación galega ten un trastorno mental, o que converte a esta como unha problemática de alta repercusión, tanto na persoa coa enfermidade mental como na súa familia. Desta cifra podemos considerar que un terzo deles son incapaces de levar unha vida autónoma, e todo o que elo conleva: máis persoas dependentes e familias cuidadoras que acaban presentando tamén problemas psicolóxicos debido aos contraditorios sentimentos que as veces esta situación produce, pois o 88% das persoas cuidadoras son persoas do entorno familiar.

Segundo a OMS, 5 das 10 primeiras causas de discapacidade crónica do mundo son trastornos mentais, sendo estes o 12% da carga

total de todas as enfermidade, polo que podemos considerar que a saúde mental non é algo que comprende a uns poucos, senón que directa ou indirectamente atinxe a toda a sociedade.

A Organización Mundial da Saúde considera que o 25% da poboación mundial sufrirá ao longo da súa vida algún trastorno mental, isto é, 1 de cada 4 persoas. Por outra parte, tamén considera que en España, máis da metade das persoas con enfermidade mental que precisan tratamento, non o reciben, e unha alta porcentaxe non recibe o tratamento adecuado.

En Vigo, anualmente rexístranse unha media de 2,7 ingresos hospitalarios diarios por trastornos psicóticos, e supoñen o 55 % das hospitalizacións totais, número que podería verse extremadamente reducido se recibisen a rehabilitación necesaria, pero actualmente encontrámonos con que os centros de rehabilitación psicosocial teñen a máis de 45 persoas en lista de espera, persoas que están vendo mermadas as súas capacidades por non teres recursos suficientes para facerlles fronte. En moitos casos estes centros están sitos nas periferias, lugares con escaso transporte urbano, polo que en moitas ocasións han de percorrer ata 30 quilómetros para poder realizar actividades rehabilitadoras.

Tamén encontrámonos cunha falta de recursos temporais. Os fins de semana, festivos, ... as persoas con enfermidade mental non teñen alternativa ao ocio, polo que a solución é quedar na casa coa familia, provocando un escaso crecemento persoal na persoa que ten a enfermidade mental, e unha imposible independencia por parte da

familia. Pero non só falta maior cobertura dos tempos, se non que tamén hai escaseo na existencia de lugares de puntos de encontro.

Ao mesmo tempo, tamén observamos por parte das familias cuidadoras unha necesidade de independencia, polo que as nosas accións van enfocadas a garantir unha vida digna tanto a persoas con enfermidade mental como ás súas familias.

O núcleo familiar é para o 85 % de persoas con problemas psiquiátricos crónicos o principal responsable da súa atención e coidado. A atención e convivencia cun enfermo mental é unha fonte de problemas para a familia. Esta problemática é moi variada, dependendo dos comportamentos e inhabilidades que presente o suxeito enfermo, así como os recursos persoais, económicos e de apoio social con que conte a familia. Está demostrado que a esfera emocional familiar pode constituír unha fonte de estrés que xunto ao abandono da medicación ou eventos vitais estresantes facilitan a aparición de recaídas; nembargante, un bo clima emocional e o apoio familiar pode ser un factor protector que facilite o axuste personal e social.

Actualmente, as actividades relacionadas co medio que nos rodea están en pleno auxe, motivadas principalmente por unha ampla demanda da poboación. As persoas cidadanas das urbes tenden a escapar até o campo co fin de librarse do estrés cotidián e vivir experiencias que a vida urbana non lle permite.

É por isto que as nosas accións atenden a unha dobre intervención: promover a autonomía da persoa con enfermidade

mental e reducir a dependencia desta á súa familia desfacendo as atencións de carácter básico, producindo así unha mellora na calidade de vida de todo o círculo familiar.

Educación

Dende Xaruma pretendemos renovar o concepto da educación para o Tempo Libre a fins de adaptalo á realidade que vivimos e incidir desta maneira nas demandas da sociedade, entendendo o tempo libre como ferramenta para o cambio social, e utilizándoa como tal, ademais de basearnos nunha formación actualizadas e de calidade.

A rehabilitación psicosocial cobra gran importancia posto que se centra no individuo e no sistema social simultaneamente; pero non é suficiente con adaptar á persoa á sociedade, senón que cómpre tamén unha intervención coa sociedade para que entenda e apoie a diversidade de mesma. Polo que ao falar de rehabilitación psicosocial, ao mesmo tempo, estamos falando de integración e inclusión.

A fins de mellorar a empregabilidade e potenciar as propias capacidades persoais, establecemos cursos, monográficos, seminarios e formacións contínuas que poidan incidir na capacitación de mozos/as, monitores/as, voluntarios/as e outros axentes sociais de toda Galicia. Intentamos así apoiar a formación dos profesionais do tempo libre a partir da educación non formal co obxectivo de que os beneficiarios non sexan só os receptores directos de dita formación, se non toda a sociedade.

Queremos incidir especialmente en que esta educación está directamente encamiñada a favorecer a empregabilidade das persoas destinatarias, a fins de que potencien as súas propias capacidades en torno ás habilidades sociais e de comunicación. O maior e máis valioso capital que posúe calquera asociación ou empresa é, sen dubida, o capital humano. Sen bos profesionais os proxectos nin prosperan nin chegan a bo porto.

Pretendemos que a nosa proposta anual sirva para o encontro e intercambio de experiencias e opinións entre os técnicos/as de tempo libre e da educación; sirva para desenvolver unha filosofía crítica e reflexiva do tempo libre na nosa comunidade, para o cal é preciso rachar certos modelos convencionais do lecer por non estaren ao servizo dunha sociedade moderna, dinámica e necesitada dun ocio útil. Nós queremos facer achegas para acadar esa alternativa que recolle propostas e proxectos innovadores. Ímolos facer actuando directamente na Integración, na Formación e na Participación.

A educación medioambiental pretende educar ao individuo para que o seu desenvolvemento sexa amigable co medio ambiente, para así xerar conciencia e solucións pertinentes a problemas ambientais e establecer un mecanismo pedagóxico que contemple todos os procesos que interveñen no medio ambiente.

A finalidade da educación medioambiental non reside en actividades puntuais, se non en accións contínuas no tempo que aseguren a consecución dos nosos obxectivos. Asemade, pretendemos promover actividades que teñan como finalidade a inserción,

concienciación, estudo, formación e especialización en relación coa protección e xestión do medio natural.

A nosa proposta formativa pretende potenciar as habilidades comunicativas e sociais que cada persoa ten e que tan necesarias son na sociedade, para mellorar o enfrontamento ante novas situacións, tanto no ámbito laboral como no persoal.

Facemos constar, igualmente, a viabilidade da proposta formativa que presentamos, posto que xa temos experiencia na súa posta en práctica

Participación

A Asociación Xaruma entende a enfermidade mental como un factor que atinxe á toda a **comunidade**, polo que as nosas accións non irán tan só encamiñadas á persoas con enfermidade e as súas familias, se non que se sensibilizará tamén á poboación sobre esta problemática, a fins de desfacer prexuízos, establecer medidas de prevención, e achegar a saúde mental ao maior número de persoas, garantindo así o **benestar social**.

Tamén observamos unha escasez de iniciativas de actividades medioambientais, grupais e de dinamización, feito que repercute directamente na vida asociativa do barrio. A todo isto, podémoslle sumar a falta de aproveitamento de recursos propios, tanto persoais como do entorno, para a realización de diversas actividades que poderían acadar a unión da comunidade e unha mellora na calidade de vida da poboación en xeral.

Normalización Lingüística

Para Xaruma é de real importancia o patrimonio social e cultural galego, polo que de xeito transversal as nosas actuacións irán encamiñadas a potenciar o uso do galego e Galiza como recurso para a educación formal e non formal.

Emprego

Actualmente atopámonos cunha taxa de desemprego do 26% do cal destacamos a porcentaxe do 21,6 % na Comunidade Autónoma de Galicia. Estas cifras, ademais de ser alarmantes, denotan a existencia dunha gran necesidade social, pois o emprego e o traballo, dende tempos moi remotos, foi o canle esencial para poder levar unha vida autónoma e independente.

Ante esta situación, tamén encontrámonos en desfavorecemento ás persoas con discapacidade, que entre a pouca oferta laboral, ven mermado o seu acceso ao mundo laboral.

A **inserción sociolaboral** é un pilar fundamental no proceso de rehabilitación e inclusión dunha persoa que ten discapacidade, debido a que non só representa unha fonte de ingresos e independencia económica, se non tamén un factor estabilizador e integrador que identifica ás persoas como cidadáns, como elementos activos nunha sociedade.

Dende a Asociación Xaruma contamos cunha ampla experiencia no traballo desenvolvido con **persoas con discapacidade**, exactamente

con persoas con enfermidade mental, e é por iso que, as nosas principais accións atenden a unha dobre intervención: promover a autonomía da persoa con enfermidade mental a través do acceso ao emprego e á formación, e reducir a dependencia desta á súa familia, desfacendo as atencións de carácter básico e producindo así unha mellora na calidade de vida de todo o círculo familiar.

Cómpre destacar o descoñecemento acerca do funcionamento do mercado laboral e do sistema educativo por gran parte da poboación, por iso é necesario un servizo que dea resposta a esta necesidade, garantindo así un máis doado acceso ao mercado laboral e á educación.

Parécenos de real importancia para o dinamismo da sociedade fomentar o **emprendemento e o asociacionismo** a fins de conseguir unha sociedade con máis iniciativas e proxectos de interese social, en beneficio de todos e todas.

Queremos destacar que Xaruma é unha entidade que leva **máis de 3 anos**, traballando en prol dos dereitos das persoas con trastornos mentais e formación a persoas desempregadas. Destacamos no último ano o feito de que 239 persoas beneficiáronse de actividades formativas no eido da Educación Non Formal e novas tecnoloxías, das cales 27 eran persoas con discapacidade. Ademais, dende a Asociación Xaruma tamén impartimos formación para distintas entidades, no caso de último ano, para o Colexio Apóstolo Santiago, FEGAS e o Servizo de Xuventude do Concello de Vigo.

Dende o 2013, e coa intención de seguir no 2015, cada mes impartimos un curso formativo de especialización, e neles ofrecemos

orientación laboral e educativa a todo o alumnado que así o solicite, ademais de impartir un módulo no curso de monitor/a de actividades de tempo libre sobre procura de emprego e coñecemento da actual situación educativa.

Traballo en rede

Tamén queremos destacar as **sinerxias** levadas a cabo por parte da Asociación colaborando con entidades como DOA (Vigo e Cangas do Morrazo), Asbiga (nivel autonómico, sede nas diferentes provincias), Hospital Nicolás Peña (Vigo), Unidade de Rehabilitación Psiquiátrica Hospitalaria do Rebullón de Vigo; e realizando diversos respiros familiares na provincia (Redondela), Merza (Vila de Cruces) ou Baiona; amén da colaboración coa empresa de formación SEFORMA, coa que tentamos, a través dun traballo coordinado, aportar a formación e experiencias adecuadas para profesionais dentro de ámbito de Servizos á Comunidade; e tamén a través da participación en diferentes xornadas de formación e sensibilización sobre a Saúde Mental. Tamén destacamos a colaboración do Programa de Voluntariado dende Dentro da Asociación para a Exclusión Social APES, a través do cal un total de 90 persoas reclusas ven mellorada a súa reinserción a través da acción voluntaria.

SINERXIAS		
Entidade	Localidade	Provincia / Comunidade
DOA	Vigo e Cangas	Pontevedra
ASBIGA	Sede nas diferentes provincias	Galicia
ANDAINA	Dodro e Padrón	A Coruña
Hospital Nicolás Peña	Vigo	Pontevedra
Unidade de Rehabilitación Psiquiátrica Hospitalaria do Rebullón	Vigo	Pontevedra
Itínera	Santiago de Compostela	A Coruña
Colexio Apóstolo Santiago	Vigo	Pontevedra
Escola de Cidadáns do SERGAS		Galicia
APES (Asociación para a prevención da Exclusión Social)	Ourense	Ourense
ASVIDAL	Vigo	Pontevedra
Colexio Oficial de Traballo Social		Galicia
Fundación Aldaba	Vigo	Pontevedra
ANPA Pintor Laxeiro	Vigo	Pontevedra
Asociación Inventiva	Vigo	Pontevedra
SURGAPA	Suroestede Galicia	Pontevedra
UTS	Vigo	Pontevedra
USM	Vigo	Pontevedra

3 PERSOAS DESTINATARIAS

- Asociacions e entidades que queiran reforzar a formación do seu equipo humano.
- Persoas voluntarias que exerzan ou queiran exercer o seu labor en Xaruma ou en calquera outra entidade.
- Profesionais do tempo libre en busca de reciclaxe profesional e/ou complementación formativa.
- Persoas desempregadas que queiran reorientar ou ampliar o seu currículo.
- Cativos e cativas en idade escolar.
- Persoas con trastornos mentais:

DESCRIPCIÓN DO COLECTIVO:

- Son mozos/as e adultos/as que padecen un trastorno mental crónico seguindo os criterios do DSM-IV e o CIE-10.
- Presentan trastornos psicóticos e/ou afectivos.
- Configuran un grupo mixto, con idades comprendidas entre 18 e os 65 anos, con moi diverso nivel sociocultural/educativo.
- Todos/as toman medicación diariamente prescrita por un médico psiquiatra (neurolépticos, ansiolíticos, antidepresivos hipnóticos, etc) para o control da sintomatoloxía.
- Todos teñen un grao de minusvalía superior ao 33 % e a maioría teñen 65%.
- A maioría cobra unha pensión non contributiva de 320 €.
- Todos/as teñen asignado un psiquiatra de referencia que segue a súa evolución clínica dende: Unidades de saúde mental de

Vigo, Unidades de Agudos de Vigo e dende a Unidade de Rehabilitación Psiquiátrica Hospitalaria.

- A maioría depende para a súa atención do coidado da súa familia ou dunha terceira persoa.

➤ Familiares das persoas con trastornos mentais (nais, pais, irmás, titores/as...)

Serán beneficiarios indirectos **os familiares** de primeiro grado de cada usuario/a e os socios/as das asociacións nas que desenvolvemos as nosas actividades e que participan nelas.

O núcleo familiar é para o 85 % de persoas con problemas psiquiátricos crónicos o principal responsable da súa atención e coidado.

A atención e convivencia cunha persoa cun trastorno mental é unha fonte de conflitos para a familia. Esta problemática é moi variada, dependendo dos comportamentos e inhabilidades que presente o/a suxeito coa enfermidade así como dos recursos persoais, económicos e de apoio social cos que conte a familia.

A pesar de que cada familia e cada familiar presentan unha problemática familiar pódense apuntar como aspectos comúns a tensión e as dificultades que supón atender, afrontar e manexar comportamentos estraños e incoherentes.

Está demostrado que a esfera emocional familiar pode constituír unha fonte de estrés que xunto ao abandono da medicación ou eventos vitais estresantes facilitan a aparición de recaídas; nembargante, un bo

clima emocional e apoio familiar poden ser un factor protector que facilite o axuste persoal e social.

4 ÁREAS DE ACTUACIÓN

ÁREAS DE ACTUACIÓN	A.1 Integración social	A.2 Educación	A.3 Participación	A.4 Normalización lingüística	A.5 Emprego
NIVEIS DE ACTUACIÓN	A.1.1 Integración de persoas con enfermidade mental A.1.2 Formación A.1.3 Coordinación do voluntariado A.1.4 Sensibilización	A.2.1 Educación Non Formal (Formación do monitorado, voluntariado e xuventude) A.2.2 Educación Medioambiental A.2.3. Formación de profesorado	A.3.1 Veciñanza A.3.2 Xuventude A.3.3 Voluntariado e Monitorado	A.4.1 Intervención transversal	A.5.1. Asesoramento e Orientación ao emprego e educación. A.5.2. Apoio ao emprendemento e ao asociacionismo

5 OBXECTIVOS

5.1 Obxectivo xeral

Potenciar a autonomía e favorecer hábitos prelaborais para a integración na comunidade de persoas con discapacidade a través de actividades rehabilitadoras e mediambientais, promovendo ao mesmo tempo a participación cidadá e unha formación medioambiental e social que sensibilice para o encontro social e a promoción da saúde.

5.2 Obxectivos xerais por áreas de actuación

ÁREAS DE ACTUACIÓN	A1 Integración social	A2 Educación	A3 Participación	A4 Normalización lingüística	A5 Emprego
OBXECTIVOS XERAIS DE ÁREA	O.1. Promocionar e integrar na comunidade a persoas con discapacidade promovendo o encontro social e desenvolvendo habilidades para unha vida autónoma.	O.2. Favorecer unha educación profesional nos campos da educación, das ciencias sociais e do medioambiente	O.3. Promover a participación cidadá e o encontro social en actividades de animación sociocultural.	O.4. Desenvolver o PXNL en canto á normalización do uso do galego no eido da animación social.	O.5. Ofertar un servizo de orientación e asesoramento laboral e educativo.

5.3 Obxectivos específicos por áreas de actuación

ÁREA DE INTEGRACIÓN SOCIAL	
NIVEIS DE ACTUACIÓN	OBXECTIVOS ESPECÍFICOS
O.E.1.1 Integración de persoas con enfermidade mental	<p>O.E.1.1.1 Achegar recursos e formas de encontro a persoas con enfermidade mental a partir de actividades sociais propias.</p> <p>O.E.1.1.2 Acompañar facendo un seguimento individualizado como garante do apoio psicosocial, mellora e benestar dos usuarios/as.</p> <p>O.E.1.1.3 Promocionar unha vida autónoma incrementando as destrezas para a vida diaria</p> <p>O.E.1.1.4 Reforzar a autonomía e a autoestima para normalizar as conductas e a contención de síntomas psicóticos</p> <p>O.E.1.1.5 Establecer tempos para o descanso e alivio emocional das familias</p> <p>O.E.1.1.6 Avaliar as necesidades sociais do colectivo, para estimular o acompañamento social en atención á dependencia.</p> <p>O.E.1.1.7 Velar pola igualdade de xénero e a non perpetuación de estereotipos nas accións de integración.</p> <p>O.E.1.1.8 Colaborar cos centros de rehabilitación para a prevención de condutas negativas favorecedoras de exclusión social</p> <p>O.E.1.1.9 Asumir responsablemente o seu papel cidadán e cidadá no coidado do medio ambiente, exercendo os seus dereitos, con actitudes de interese, solidarias e de cooperación.</p> <p>O.E.1.1.10 Desenvolver hábitos de disciplina, método e traballo individual e colectivo.</p> <p>O.E.1.1.11 Ser conscientes da necesidade de incorporar unha dieta saudable, rica en alimentos frescos e naturais, fronte a comida industrial.</p> <p>O.E.1.1.12 Incorporar hábitos de aforro enerxético e consumo responsable á vida diaria.</p>

	O.E.1.1.13 Acadar actitudes socializadoras e cooperativas a través do traballo grupal, mellorando tamén na comunicación con terceiras persoas.
O.E.1.2 Formación	<p>O.E.1.2.1 Promover a protección do medioambiente e a saúde mediante a formación e concienciación</p> <p>O.E.1.2.2 Favorecer hábitos prelaborais para dinamizar as capacidades e recursos persoais e sociais incluídas as novas tecnoloxías.</p> <p>O.E.1.2.3 Realizar actividades de educación viaria</p> <p>O.E.1.2.4. Formar a familias coidadoras en autoestima, autocoidado e actuación conxunta, evitando sentimentos negativos e potenciando o valor individual.</p>
O.E.1.3 Coordinación do voluntariado	<p>O.E.1.3.1 Ofrecer un programa continuado e coordinado de voluntariado</p> <p>O.E.1.3.2 Proporcionar as ferramentas precisas para desenvolver o labor voluntario</p>
O.E.1.4 Sensibilización	<p>O.E.1.4.1 Difundir a importancia e necesidade social do voluntariado</p> <p>O.E.1.4.2 Desfacer prexuízos sobre a enfermidade mental</p> <p>O.E.1.4.3 Fomentar a colaboración en rede con outras entidades</p> <p>O.E.1.4.4 Aproveitar as novas tecnoloxías da información na sensibilización e captación de novo voluntariado</p> <p>O.E.1.4.5 Valorar e respectar a diferenza individual e a igualdade de oportunidades, rexeitando os comportamentos discriminatorios e resolvendo os conflitos.</p> <p>O.E.1.4.6 Demostrar a importancia do medioambiente como parte central da saúde mental, facilitando e dando a coñecer aos cidadáns participantes formación e realización de actividades de intervención ambiental.</p>

ÁREA DE EDUCACIÓN	
<p>O.E.2.1 Formación monitorado, voluntariado xuventude e colectivos en situación de risco ou desventaxa social (eido de Educación Non Formal)</p>	<p>O.E.2.1.1 Saber detectar as necesidades de intervención na animación social dun grupo de persoas.</p> <p>O.E.2.1.2 Fomentar o intercambio con outras asociacións</p> <p>O.E.2.1.3 Formar adultos sobre creación de organismos, asociacións e empresas</p> <p>O.E.2.1.4 Difundir material educativo</p> <p>O.E.2.1.5 Favorecer a formación do persoal da asociación</p> <p>O.E.2.1.6 Fomentar o coñecemento da biodiversidade e o respecto polo medioambiente como recurso na animación social.</p> <p>O.E.2.1.7 Facilitar unha nova perspectiva do concepto de saúde, concienciando sobre hábitos saudables e coidado do entorno.</p> <p>O.E.2.1.8 Proporcionar recursos para favorecer o movemento asociativo a voluntarios/as e a xuventude</p> <p>O.E.2.1.9 Favorecer que o noso alumnado siga unha formación atendendo ao sistema de cualificación profesional nacional e europeo.</p> <p>O.E.2.1.10 Traballar os recursos e potenciais de cada persoa, dun xeito lúdico.</p> <p>O.E.2.1.11 Proporcionar formación en novas tecnoloxías</p>
<p>O.E.2.2. Educación Medioambiental</p>	<p>O.E.2.2.1 Coñece-lo medio físico e natural, sendo consciente do papel da terra coma fonte de vida.</p> <p>O.E.2.2.2 Garantir un servizo completo de educación medioambiental a cativos e cativas, achegando o medioambiente no entorno urbano.</p> <p>O.E.2.2.3 Formar a persoas interesadas no eido do lecer, en materias medioambientais, como principais educadores/as da sociedade, ofertando recursos de educación medioambiental a profesionais da educación.</p>

O.E.2.3. Formación de profesorado	<p>O.E.2.3.1 Ofertar una formación docente dacordo coas necesidades educativos do sistema educativo actual</p> <p>O.E.2.3.2 Promover formacións no que se potencie o valor educativo de temas transversais encamiñados á saúde e á participación cidadá.</p>
--	--

ÁREA DE PARTICIPACIÓN	
O.E.3.1 Veciñanza	<p>O.E.3.1.1 Dinamizar a vida da comunidade coa animación social</p> <p>O.E.3.1.2 Dar a coñecer o patrimonio natural e cultural e rural da provincia de Pontevedra</p> <p>O.E.3.1.3 Promover a dinamización social en Galicia</p> <p>O.E.3.1.4. Promover festas de unión da veciñanza.</p>
O.E.3.2 Xuventude	<p>O.E.3.2.1 Favorecer a participación da mocidade na vida da comunidade incentivando a cooperación e solidariedade</p> <p>O.E.3.2.2. Fomentar medios e recursos para a unión da mocidade.</p>
O.E.3.3 Voluntariado e Monitores/as	<p>O.E.3.3.1 Impulsar a actuación social do voluntariado e monitorado como axentes do cambio</p> <p>O.E.3.3.2 Achegar coñecementos para iniciativas asociativas e laborais relacionadas coa familia profesional servizos Socioculturais</p>

ÁREA DE NORMALIZACIÓN LINGÜÍSTICA	
O.E.4.1 Intervención transversal	<p>O.E.4.1.1 Visibilizar o galego como lingua de referencia na animación social</p> <p>O.E.4.1.2 Coidar o uso da lingua a nivel interno e externo</p> <p>O.E.4.1.3 Promover escenarios para a convivencia normalizada de infancia e mocidade con diferentes perfís lingüísticos</p> <p>O.E.4.1.4 Realizar obradoiros e xogos que presenten o galego como unha lingua válida para actividades sociais</p> <p>O.E.4.1.5 Implicar no proceso de normalización da lingua ao monitorado e voluntariado que interveña nas actividades</p> <p>O.E.4.1.6 Vincular a toponimia coa natureza, o turismo rural e a ecoloxía</p> <p>O.E.4.1.7 Programar periodicamente actividades de ocio e tempo libre para as familias nas que se fomente o uso do galego</p> <p>O.E.4.1.8 Programar módulos de lingua e sociolingüística aplicada a animación social nos cursos para voluntarios/as, axentes sociais</p> <p>O.E.4.1.9 Actualización da páxina web da Asociación para proporcionarlle ao público tanta información precise</p> <p>O.E.4.1.10 Relacionar o galego coa igualdade de xénero, respecto polas culturas e tradicións, rexeitamento da exclusión social</p>

ÁREA DE EMPREGO	
<p>O.E.5.1. Asesorament o e Orientación ao emprego e educación.</p>	<p>O.E.5.1.1 Informar, orientar e asesorar acerca do acceso ao mundo laboral.</p> <p>O.E.5.1.2 Informar, orientar e asesorar sobre os recursos educativos dispoñibles.</p>
<p>O.E.5.2. Apoio ao emprende- mento e ao asociacio- nismo</p>	<p>O.E.5.2.1 Informar, asesorar e orientar acerca do emprendemento e o asociacionismo.</p> <p>O.E.5.2.2 Servir de apoio para o desenvolvemento de proxectos para o fomento da inserción laboral e a participación cidadá nos campos da animación sociocultural, benestar social, voluntariado, formación profesional e integración veciñal.</p>
<p>O.E.5.3. Intervención prelaboral</p>	<p>O.E.5.3.1 Formar e capacitar a persoas con enfermidade mental en materias que potencien a súa inserción social e a igualdade de oportunidades, a través da participación, uso e disfrute dos recursos do seu entorno máis próximo.</p> <p>O.E.5.3.2 Familiarizarse co traballo físico e o esforzo de forma saudable, incorporando rutinas prelaborais no ámbito da natureza.</p> <p>O.E.5.3.3 Adestrar as habilidades, capacidades e actitudes individuais e grupais das persoas con discapacidade de cara á inserción no mundo laboral.</p>

6 INDICADORES OBXECTIVAMENTE VERIFICABLES

ÁREAS DE ACTUACIÓN	INDICADORES OBXECTIVAMENTE VERIFICABLES I.O.V
ÁREA INTEGRACIÓN SOCIAL	
I.O.V.1.1 Integración de persoas con enfermidade mental	<p>I.O.V.1.1.1.1 O 95% das familias amosan a súa satisfacción coas actividades desenvolvidas .</p> <p>I.O.V.1.1.1.2 O 90% dos usuarios amosan en enquisas a súa satisfacción coas actividades.</p> <p>I.O.V.1.1.2.1 Contacto continuado cun 60% das familias para facer un seguimento personalizado.</p> <p>I.O.V.1.1.2.2 Contacto continuado cun 40% dos organismos de derivación e intervención con usuarios para facer un seguimento personalizado.</p> <p>I.O.V.1.1.3.1 O 60% dos usuarios/as posúe habilidades e capacidades para unha vida autónoma</p> <p>I.O.V.1.1.3.2 Máis de 10 persoas usuarias participan nas actividades levadas a cabo no piso de respiro.</p> <p>I.O.V.1.1.4 O 70% dos usuarios/as acadan autonomía para desenvolverse con éxito nas actividades e acceder a elas</p> <p>I.O.V.1.1.5 O 80% dos familiares aumenta o tempo de dedicación a si mesmo e reduce a relación de dependencia co usuario</p> <p>I.O.V.1.1.6.1 O 100% dos usuarios/as conta cun historial confidencial – rexistro da súa evolución e necesidades de intervención.</p>

	<p>I.O.V.1.1.6.2. O 50% das actividades poñen en contacto aos usuarios con persoas alleas ao programa.</p> <p>I.O.V.1.1.6.3. O 85% de usuarios aumenta hábitos de socialización: quedar con xente, novas amizades, frecuentar lugares de ocio ...</p> <p>I.O.V.1.1.7 O 90% das actividades realizadas xestiónase con éxito en materia de conflito de xénero e desigualdade.</p> <p>I.O.V.1.1.8 O 80% dos usuarios/as mantén un comportamento compensado que atenúa os síntomas da enfermidade.</p> <p>I.O.V.1.1.9. O 90% dos/as usuarios/a amosa actitudes de coidado e responsabilidade cara o entorno.</p> <p>I.O.V.1.1.10 O 80% dos/as usuarios/as amosa hábitos de disciplina, método e traballo individual e colectivo en tarefas medioambientais.</p> <p>I.O.V.1.1.11 O 95% dos/as usuarios/as toman conciencia da necesidade e importancia dunha dieta saudable, establecendo hábitos propicios a elo.</p> <p>I.O.V.1.1.12 O 90% dos/as usuarios/as incorporan hábitos de aforro enerxético e consumo responsable á súa vida diaria.</p> <p>I.O.V.1.1.13 O 90% das persoas usuarias acadan actitudes socializadora cara o traballo grupal e con terceiras persoas.</p>
<p>I.O.V.1.2 Formación</p>	<p>I.O.V.1.2.1 O 85% dos usuarios/as actúa correctamente nas tarefas encamiñadas ao coidado de saúde e do medio</p> <p>I.O.V.1.2.2 O 60% dos usuarios/as adquire unhas cualidades básicas cara a un proceso de orientación e formación pre-laboral.</p>

	<p>I.O.V.1.2.3. O 90% dos usuarios é quen de prever os riscos nos desprazamentos pola rúa.</p> <p>I.O.V.1.2.4. O 90% das familias cuidadoras pertencentes a Xaruma benefíciase da formación de familias.</p>
<p>I.O.V.1.3 Coordinación do voluntariado</p>	<p>I.O.V.1.3.1 O 100% das semanas do ano o voluntariado disporá de oportunidades para exercer o seu labor.</p> <p>I.O.V.1.3.2 O 90% dos meses o voluntariado vai recibir asesoramento e/ou propostas de formación gratuíta.</p>
<p>I.O.V.1.4 Sensibilización</p>	<p>I.O.V.1.4.1.1 O 99% do voluntariado é capaz de desenvolver o seu labor con total autonomía.</p> <p>I.O.V.1.4.1.2 Incrementa un 30% o nº de persoas voluntarias que asinan protocolo coa entidade</p> <p>I.O.V.1.4.2 O 99% das actividades de integración desenvólvense sen rexistrar ningunha forma de rexeitamento social.</p> <p>I.O.V.1.4.3 O 100% dos meses manterase contacto cos centros de rehabilitación e/ou derivación de voluntariado.</p> <p>I.O.V.1.4.4 O 100% do material de sensibilización dáse a coñecer tamén en formatos propios das novas tecnoloxías.</p> <p>I.O.V.1.4.5 O 95% das actividades levadas a cabo valoran e respectan a diferenza individual e a igualdade de oportunidades.</p> <p>I.O.V.1.4.6 O 90% das persoas participantes amósase motivado/a coas actividades relacionadas co medioambiente.</p>

ÁREA EDUCACIÓN	
I.O.V.2.1 Formación monitorado, voluntariado xuventude e colectivos en situación de risco ou desventaxa social	<p>I.O.V.2.1.1.1 O 85% do alumnado é quen de propoñer medidas para intervir na animación social da comunidade.</p> <p>I.O.V.2.1.1.2 O 90% do alumnado supera a fase teórica dos cursos.</p> <p>I.O.V.2.1.2 Ao longo do ano establécese como mínimo dous encontros para o intercambio de experiencias con outras entidades.</p> <p>I.O.V.2.1.3.1 O 90% do alumnado amosa que a formación recibida é útil para o emprendemento.</p> <p>I.O.V.2.1.3.2 O 40% do alumnado amosa iniciativa cara o emprendemento, asociacionismo e creación de empresas e organismos.</p> <p>I.O.V.2.1.4 O 90% do material didáctico propio empregado nos cursos divulgarase en diferentes soportes.</p> <p>I.O.V.2.1.5 O 50% do equipo laboral da entidade asiste a actividades de formación continua.</p> <p>I.O.V.2.1.6 O 80% do alumnado interpreta a natureza como ferramenta de traballo na animación social.</p> <p>I.O.V.2.1.7.1 O 80% do alumnado desfai prexuizos sobre a enfermidade mental e sensibilízase ao respecto.</p> <p>I.O.V.2.1.7.2 O 90% do alumnado toma conciencia sobre a necesidade do coidado da saúde e do entorno.</p> <p>I.O.V.2.1.8 O 85% das persoas que entra en contacto coa entidade recibe información e recursos para a intervención asociativa</p>

	<p>I.O.V.2.1.9 O 90% do alumnado obtén oferta de formación mensualmente.</p> <p>I.O.V.2.1.10 O 75% do alumnado manifesta o seu agrado pola metodoloxía dos cursos.</p> <p>I.O.V.2.1.11 O 90% dos meses realizáronse actividades formativas vinculadas ao uso das novas tecnoloxías</p>
<p>I.O.V.2.2. Educación Medioambiental</p>	<p>I.O.V.2.2.1 O 95% do alumnado dos curso de educación ambiental coñece o medio físico e natural.</p> <p>I.O.V.2.2.2. 400 cativos e cativas benefíciáanse do programa de educación ambiental a través da horta escolar, viveiro, aula medioambiental e bosque.</p> <p>I.O.V.2.2.3.1. O 90% do alumnado manifesta o seu agrado cos formación medioambiental.</p> <p>I.O.V.2.2.3.2 O 80% do alumnado manifesta en enquisas o seu desexo e necesidade de formación en temas medioambientais.</p>
<p>I.O.V.2.3. Formación de profesorado</p>	<p>I.O.V.2.3.1.1 Convócase mínimo un curso de formación de profesorado homologado pola Consellería de Educación.</p> <p>I.O.V.2.3.1.2 O 85% dos meses haberá oferta de formación no eido da Educación Formal e Non Formal.</p> <p>I.O.V.2.3.2. No 100% das formacións levadas a cabo tratarase, de xeito transversal ou directo, temas encamiñados á saúde e participación cidadá.</p>

ÁREA PARTICIPACIÓN	
I.O.V.3.1 Veciñanza	<p>I.O.V.3.1.1 O 60% das actividades abertas contan cunha asistencia proporcional á capacidade dos recursos e á difusión realizada</p> <p>I.O.V.3.1.2 O 50% das actividades abertas presentan temáticas pertencentes ao patrimonio social e natural da provincia ou de Galicia</p> <p>I.O.V.3.1.3 Deslocalízase de Vigo o 20% da acción dinamizadora desenvolvida.</p> <p>I.O.V.3.1.4. Haberá mínimo 5 actividades de unión da veciñanza.</p>
I.O.V.3.2 Xuventude	<p>I.O.V.3.2.1 No 85% das actividades con público predominante menor de 36 anos rexístranse actitudes de cooperación e tolerancia.</p> <p>I.O.V.3.2.2 Ofertaranse mínimo 5 tipos de recursos ou medios para a unión da mocidade.</p>
I.O.V.3.3 Voluntariado e Monitores/as	<p>I.O.V.3.3.1 O 25 % do alumnado do MTL, DTL ou DCT colabora en entidades sen ánimo de lucro.</p> <p>I.O.V.3.3.2 O 90% do voluntariado e monitorado recibe información e formación sobre iniciativas asociativas e laborais relacionadas coa familia de servizos socioculturais.</p>

ÁREA NORMALIZACIÓN LINGÜÍSTICA

I.O.V.4.1

Intervención transversal

I.O.V.4.1.1 No 99% das actividades está presente a lingua galega

I.O.V.4.1.2 Para o 100% das actividades da entidade disporá dun recurso lingüístico externo ou interno.

I.O.V.4.1.3 O 80% das actividades favorecerán a interrelación de mozos/as con diferentes perfís lingüísticos.

I.O.V.4.1.4 No 95% das actividades vinculadas especificamente ao galego asúmese con normalidade a lingua galega.

I.O.V.4.1.5 O 95% do monitorado- voluntariado responderá satisfactoriamente naquelas actividades encamiñadas á difusión do galego.

I.O.V.4.1.6 O 95% das actividades en contornos naturais incluírán referencias explícitas á toponimia, microtoponimia e vocabulario da natureza en galego

I.O.V.4.1.7 O 85% das actividades resólvense con éxito no caso de rexistrar actitudes negativas referidas á transmisión familiar.

I.O.V.4.1.8 O 90% das persoas en contacto coas accións da Asociación manterá unha actitude positiva cara a normalización da lingua.

I.O.V.4.1.9 O 100% da información da nosa páxina web estará en galego e facilitará o acceso a unha ampla oferta social.

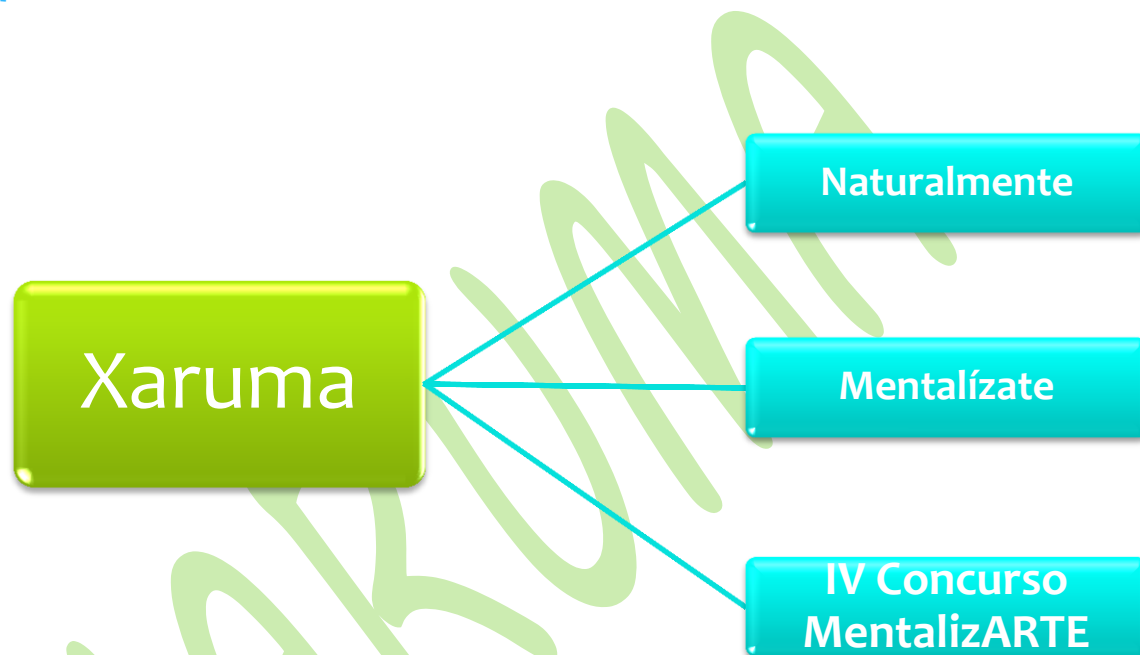
I.O.V.4.1.10 No 90% de actividades nas que se conxuga o compromiso social e a tolerancia a lingua de referencia é o galego

ÁREA DE EMPREGO	
I.O.V.5.1. Asesoramento e Orientación ao Emprego	<p>I.O.V.5.1.1.1 Máis de 50 persoas reciben información, orientación e asesoramento acerca do acceso ao mundo laboral.</p> <p>I.O.V.5.1.1.2 O 90% das persoas que acoden ao Punto EmpregARTE son quen de facer con total autonomía un currículum e unha carta de presentación.</p> <p>I.O.V.5.1.1.3 Hai un seguimento inicial do 100% dos casos de inserción laboral de calquera sector.</p> <p>I.O.V.5.1.2. Máis de 50 persoas reciben información, orientación e asesoramento sobre os recursos educativos dispoñibles.</p>
I.O.V.5.2 Apoio ao emprendemento e ao asociacionismo	<p>I.O.V.5.2.1.1 Rexístranse mínimo 2 consultas acerca do emprendemento e o asociacionismo.</p> <p>I.O.V.5.2.1.2 Hai un seguimento inicial do 100% dos casos de emprendemento e asociacionismo.</p> <p>I.O.V.5.2.2 O 70% das consultas sobre emprendemento e asociacionismo reciben o apoio e acompañamento demandado.</p>
I.O.V.5.3 Intervención prelaboral	<p>I.O.V.5.3.1 O 90% dos usuarios/as son quen de aproveitar os recursos do seu entorno máis próximo cara a inserción social e laboral.</p> <p>I.O.V.5.3.2 O 90% dos usuarios/as teñen rutinas prelaborais dentro do ámbito da natureza.</p> <p>I.O.V.5.3.3 O 50% dos usuarios/as amosan unhas habilidades, capacidades e actitudes positivas cara a inserción no mundo laboral.</p>

7 ACTIVIDADES

Dentro do programa anual de intervención social e educativa de Xaruma, destacamos tres grandes proxectos, presentes en cada unha das áreas da entidade.

7.1 Proxectos

O proxecto **Naturalmente** pretende traballar a integración, a animación sociocultural e o medio ambiente dende diferentes perspectivas:

- ✿ Natureza como ferramenta de integración de todos e todas na comunidade a través da educación medioambiental.
- ✿ Potenciamiento das Tres R's, redución, reciclaxe e reutilización.
- ✿ Fomento das Tres D's, desenvolvemento persoal, diversión e descanso, a través da animación sociocultural.
- ✿ Adestramento de habilidades para unha vida autónoma

É un proxecto de continuidade que dura todo o ano e que contempla diversas actividades en diferentes espazos da comunidade autónoma galega, empezando polos propios da entidade como poden ser os espazos de horta e viveiro. Para traballar as perspectivas antes citadas, contemplamos os seguintes grupos de actividades:

Actividades para unha vida autónoma

- Cociña e adecuación de pisos
- Obradoiros de memoria, psicomotricidade, relaxación, autocoidado, autoxestión, habilidades sociais e autoestima.

Actividades medioambientais

Coa finalidade de concienciar, formar e informar.

Excursións e actividades de animación sociocultural

Actividades de lecer inclusivo e saudable pola comunidade autónoma galega. Inclúense respiros familiares ou estancias de fin de semana ou semanas.

Actividades formativas

Encamiñadas á capacitación e reciclaxe de profesionais da educación non formal e do medioambiente, a través de monográficos ou cursos formativos.

O proxecto **Mentalízate** ten a súa principal finalidade da participación de todos e todas en sociedade, a través de actividades de acción comunitaria de voluntariado, polo que contempla:

Actividades de veciñanza

- Colaboración co Banco de Alimentos
- Actividades de coidado do barrio
- Actividades de animación sociocultural

Actividades de voluntariado

Voluntariado no eido da Saúde Mental

Voluntariado medioambiental

Actividades de sensibilización

Concursos culturais

Concurso de fotografía e outras temáticas abordando a Saúde e o coidado do medioambiente.

Exposicións culturais e medioambientais

Coa finalidade de conseguir a participación de diferentes axentes sociais ao mesmo tempo que sensibilizamos no eido da Saúde e o medioambiente e creamos espazos para compartir coñecementos e experiencias.

Actividades formativas

Diferentes actividades formativas no eido da Educación Formal, Non Formal e Medioambiental para persoas con e sen discapacidade, que faciliten o seu acceso ao mundo laboral.

Orientación e asesoramento ao emprego e á formación

Plantexamos un módulo específico en cada curso formativo sobre orientación laboral e formativa.

Existencia dun punto de orientación laboral, formativa e de emprendemento e asociacionismo.

Actividades de rehabilitación psicosocial e laboral

Encamiñadas a adquirir as competencias básicas para acceder ao mercado laboral, no eido da Saúde Mental.

O **IV Concurso MentalizARTE** pretende involucrar e facer partícipe ás persoas sobre a importancia de fomentar unha cultura do coidado da Saúde e do Medioambiente, e iso farase mediante a posta en marcha do IV Concurso MentalizARTE, un concurso de fotografía que pretende amosar unha imaxe positiva da saúde e do medioambiente, ademais de fomentar a creatividade das persoas participantes.

7.2 Actividades específicas por área de actuación

7.2.1 Integración de persoas con trastornos mentais

- Obradoiros de memoria
- Obradoiros de habilidades comunicativas e sociais
- Obradoiros de autoestima
- Excursións culturais e mediambientais.
- Asistencia a eventos sociais, culturais e deportivos e das diferentes artes que se realicen na cidade e/ou arredores.
- Obradoiros de manualidades.
- Obradoiro de restauración
- Obradoiro de encadernación
- Rehabilitación dun bosque
- Creación e mantemento dunha horta e dun viveiro.
- Obradoiros de autocoidado, saúde e hixiene
- Obradoiros de lavandería, paso do ferro e arranxo/coidado da roupa.
- Arranxos no fogar.
- Limpeza doméstica e organización doméstica
- Manexo social: manexo do diñeiro, comunicación e transporte
- Confección de menús saudables.
- Elaboración de pratos básicos.
- Respiros familiares.

7.2.2 Formación

Curso de novas tecnoloxías

Curso de Informática

Cursos específicos para persoas con necesidades educativas especiais

Obradoiros para familias cuidadoras

Curso de Horta

Curso de Xardinaría

Curso de Relaxación e Musicoterapia

Curso de Cociña

7.2.3 Coordinación do voluntariado

Celebración Día do Voluntariado (5 decembro)

Oferta periódica de voluntariado.

Formación do voluntariado

7.2.4 Sensibilización

Actividades periódicas de sensibilización

Uso das redes sociais como canle para a sensibilización cidadá.

Sensibilización a través das formacións

7.3 Área de Educación

AULA TECNOLÓXICA:

Curso de iniciación á informática

Curso de iniciación á ofimática

Curso de iniciación a internet

Curso de iniciación ás redes sociais

Curso de fotografía dixital

AULA MEDIOAMBIENTAL:

Formación relacionada co coñecemento, conservación e recuperación mediambiental.

Obradoiros de manualidades con material de refugallo.

Monográfico de horta ecolóxica

Recursos medioambientais para o tempo libre

Decoración con flores secas

Obradoiro de xabóns, cosmética e limpeza ecolóxica.

AULA DE ANIMACIÓN SOCIOCULTURAL E TEMPO LIBRE

Curso de monitor/a de actividades de tempo libre

Curso de director/a de actividades de tempo libre

Monográfico de Danzas e Cancións de Animación

Curso de Intervención psicosocial e educativa na promoción da saúde mental

Curso de Animación Musical

Monográfico de Organización e Dinamización de Ludotecas

Monográfico de Grandes Xogos e Veladas

Monográfico de Recursos de educación ambiental aplicados ao tempo libre.

Obradoiros de reciclaxe e reutilización

Monográfico de Botiquín Natural

Monográfico de Promoción da Saúde dende o Tempo Libre

AULA DE INTEGRACIÓN

Formación no eido da discapacidades en xeral.

Formación no eido da saúde mental.

7.4 Área de participación

Club de Lectura

Club de Poesía

Día do Barrio

Captación de voluntariado.

Acompañamento e seguimento da labor do voluntariado.

Formación do voluntariado.

Asesoramento a persoas voluntarias.

Organización de actividades abertas á participación doutras entidades do barrio.

Participación en eventos de promoción e sensibilización do voluntariado.

Traballo en rede con programas, doutras entidades, que estean a traballar no ámbito do voluntariado.

Creación dun espazo web para a participación da mocidade e público en xeral.

Traballo en rede con outras entidades que estean a traballar co mesmo colectivos de persoas (discapacidade e saúde mental)

Organización de actividades abertas ao barrio e á participación das entidades coas que traballamos en rede.

Participación en actividades organizadas por outras entidades.

Mantemento das redes sociais como canle para a participación e a información.

7.5 Área de Normalización Lingüística

O galego será a lingua vehicular en tódalas xestións levadas a cabo por Xaruma e, ademais, de forma específica organizaranse:

Actividades literarias

Actividades lúdicas

Celebración de festas e datas sinaladas para a lingua galega.

Obradoiros da Cultura galega: música, danzas, xogos tradicionais.

7.6 Área de Emprego

Servizo de asesoramento e orientación laboral e educativa e ao emprendemento e asociacionismo chamado Punto EmpregARTE

Actualización e publicación de ofertas semanalmente no taboleiro exterior da Asociación Xaruma.

Impartición de módulos de emprego, asociacionismo e emprendemento nos cursos formativos.

8 TEMPORALIZACIÓN DAS ACTIVIDADES

As nosas actividades son de continuación durante todo o ano.

MES/PROXECTO	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Naturalmente	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Mentalízate	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
IV Concurso MentalizARTE						X	X	X	X	X	X	X

Curso de director/a de actividades de tempo libre: 20 de febreiro de 2016 – 24 de abril de 2016

Curso de monitor/a de actividades de tempo libre: 2 de abril de 2016 – 19 de xuño de 2016

Monográfico de Organización e Dinamización de Ludotecas: 2-28 de febreiro de 2016

Monográfico de Horta Escolar: 19 de marzo de 2016

Monográfico de Danzas e cancións de animación: 16 de abril de 2016